

Ο Νώντας Σκυφτούλης για την εκκένωση του ΕΚΧ Βοτανικού

Πρόσφατα εκκενώθηκε βίαια από την αστυνομία ο Ελεύθερος Κοινωνικός Χώρος του Βοτανικού Κήπου στην Πετρούπολη. Είναι ένας χώρος ιστορικής σημασίας για τα κοινωνικά κινήματα, που λειτουργούσε εδώ και 14 χρόνια, με μεγάλη προσφορά στην τοπική κοινωνία και όχι μόνο. Επίσης, είναι ένας ελεύθερος χώρος πρασίνου, από αυτούς που σπανίζουν στην τσιμεντούπολη της Πρωτεύουσας. Οι άνθρωποι του ΕΚΧ Βοτανικού έχουν την αμέριστη αλληλεγγύη μας και το λιγότερο που μπορούσαμε να κάνουμε ήταν αυτή η συνέντευξη. Στείλαμε μερικές ερωτήσεις στον Νώντα Σκυφτούλη, μέλος της συνέλευσης του ΕΚΧ Βοτανικός Κήπος Πετρούπολης, και να τι μας απάντησε.

ΣΣ: Τι είναι οι Ελεύθεροι Κοινωνικοί Χώροι και γιατί είναι σημαντικοί;

ΝΣ: Οι Ελεύθεροι Κοινωνικοί Χώροι βρίσκονται στο κέντρο του φαντασιακού μας και οι λόγοι οφείλονται στην ίδια τη φύση και τον χαρακτήρα των χώρων αυτών που είτε κατειλημμένοι είτε όχι αποτελούν εδάφη στο δημόσιο χώρο φιλοδοξώντας να παράγουν αντιεξουσιαστική πολιτική και δράση. Τους λέμε Ελεύθερους γιατί, ενώ έχουν πλαίσιο που κατοχυρώνει το περιεχόμενό τους, παραμένει ωστόσο πάντα η πόρτα ανοικτή να εισέλθει ελεύθερα χωρίς κανένα ιδεολογικό έλεγχο όποιος βρίσκεται στον δημόσιο χώρο

Οι Ελεύθεροι Κοινωνικοί Χώροι είναι ένα ουσιαστικό πρώτο βήμα εξόδου στον δημόσιο χώρο αν και βρίσκονται άμα τη εμφανίσει εντός του. Είναι ουσιαστικό βήμα όχι μόνο γιατί πρόκειται για δομή αυτοθέσμησης αλλά γιατί συγκροτούν ένα πλαίσιο-πρόταση για το σύνολο του δημόσιου χώρου -και με την παραγωγή πολιτικής, πολιτισμικής και αξιακής κατεύθυνσης- λειτουργώντας σαν αντίσταση στο υπάρχον κυριαρχικό καθεστώς.

Με άλλα λόγια, στόχος των Ελεύθερων Κοινωνικών Χώρων είναι να επεκτείνουν τον δημόσιο χώρο συνολικά ως μοναδικό παραγωγό των αξιών και σημασιών. Και τούτο διότι ο «φυσικός» εχθρός του κάθε κράτους ανεξαρτήτως περιεχομένου διαχείρισης είναι ο δημόσιος χώρος και συνεπώς στόχος του είναι ο περιορισμός και ο εκμηδενισμός του δημόσιου χώρου -ιδιωτικοποιώντας ή κρατικοποιώντας τον-, ενός χώρου που αποτελεί το μπαγκράουντ όλων των αναδυόμενων εμφυλίων,, στάσεων, εξεγέρσεων, προσανατολισμών, διαμορφώσεων.

Οι Ελεύθεροι Κοινωνικοί Χώροι, όπως άλλωστε και μια διαδήλωση με περιεχόμενο, αφαιρούν από το κράτος ένα μέρος εξουσίας στον δημόσιο χώρο. Όταν διευρύνεται και επεκτείνεται ο δημόσιος

χώρος περιορίζεται η ισχύς τους κράτους να επιβάλλει ανεμπόδια οποιοδήποτε σύστημα διαχειρίζεται. Είναι λοιπόν σε πρώτο χρόνο αντιεξουσιαστικοί από τη «φύση» τους οι Ελεύθεροι Κοινωνικοί Χώροι, όπως και κάθε τι που διεξάγεται στον δημόσιο χώρο και στην προκειμένη περίπτωση -τη δική μας- σκοπεύουμε να διατηρηθεί αυτός ο αρχικός χαρακτήρας και να μην εκτραπεί στη διαλεκτική της εξουσίας διαμέσου της ανάθεσης, μεσολάβησης κλπ.

ΣΣ: Τι έχει προσφέρει αυτά τα χρόνια στην Πετρούπολη ο ΕΚΧ Βοτανικού; Θα μπορούσες να μας αναφέρεις μερικά παραδείγματα;

ΝΣ: Η επιτροπή ενάντια στο Χαράτσι της ΔΕΗ, που συγκροτήθηκε με 300 υπογραφές, με μοναδικό φορέα τον Βοτανικό, καθώς και η φιλοξενία οικογενειών προσφύγων με την υποδειγματική παραμονή στο χώρο και στη συνέχεια η έξοδος τους στην Ευρώπη, αποτελούν ίσως τα κορυφαία παραδείγματα πολιτικής κοινωνικής δράσης της κατάληψης.

Να σου αναφέρω επίσης μερικές δραστηριότητες, πέρα από τις πολιτικές εκδηλώσεις του συνόλου του σύγχρονου αντικαπιταλιστικού διαφωτισμού, από τα κοινά και την αποανάπτυξη μέχρι τις νέες προσεγγίσεις στο οικολογικό, το έμφυλο κλπ, και μέσα σε αυτά να προσθέσουμε τα φεστιβάλ κάθε χρόνο.

Εκδηλώσεις προσωπικοτήτων Διεθνούς εμβέλειας όπως η S.Federici και ο Δήμαρχος Μαριναλέντας.

-Θεατρική ομάδα théâtre de votanique (18 παραστάσεις), Θεατρική ομάδα Ακρίδες (7 παραστάσεις).

-Προβολές ταινιών, συζητήσεις με σκηνοθέτες, μαθήματα ισπανικών-ιταλικών-γερμανικών, αλληλοδιδασκτική, ελληνικά σε πρόσφυγες και μετανάστες.

-Συναυλίες, βιβλιοπαρουσιάσεις- μικροί εκδότες και συγγραφείς.

-Ομιλίες ,προτάσεις και δράσεις για τα σκουπίδια στα δυτικά.

-Παιδικό εργαστήρι, εργαστήρι ζωγραφικής, εκθέσεις ζωγράφων-σκιτσογράφων-φωτογραφίας.

-Φιλοξενία προσφύγων: σίτιση, ένδυση, ιατρικός έλεγχος, σχολείο, παιχνίδια, επανασύνδεση.

-ΣΠΑΜΕ τους μεσάζοντες με μικρούς παραγωγούς και αλληλέγγυο εμπόριο.

-Κολεκτίβες, διανομή και καλλιέργεια παραδοσιακών σπορόφυτων.

-Κίνηση, χορός, γιόγκα, ακροβατικά πανιά, ομάδα ποίησης.

-Έμπρακτη συμπαράσταση στη BIOME.

-Ραδιοφωνικός σταθμός, εργαστήρι πληροφορικής, εργαστήρι πλεξίματος.

-Συμπαράσταση αλληλεγγύης με θεατρικά δρώμενα στις σκουριές Χαλκιδικής.

-Μαθήματα κρουστών, εργαστήρι κατασκευής μαριονέτας, σεμινάρια αυτομόρφωσης, μουσικοκινητική για παιδιά 2-4 ετών, σεμινάρια κατασκευής σαπουνιού, οικιακή οικονομία, εργαστήρι

κεραμικής.

-Απομάκρυνση των πρεζέμπορων από την περιοχή και ομιλίες κατά των ναρκωτικών.

-Και όλα αυτά με αυτοοργάνωση και χωρίς καμιά χρηματοδότηση.

ΣΣ: Τι σκοπεύει να κάνει ο Δήμος με το Άλσος; Θα υπερασπιστεί τον χώρο πρασίνου η τοπική κοινωνία;

ΝΣ: Για το Άλσος ο Δήμος έκανε ήδη. Αποχαρακτήρισε το Βοτανικό από προέκταση του Άλσους και δασική έκταση, προκειμένου να το οικοδομήσει. Σύμμαχος του Δήμου ο νόμος Χατζηδάκη (4752), που επιτρέπει ακόμη και αναψυκτήρια στο Άλσος και αναφέρει τα εξής:

1. Στο τέλος της περ. 4 της παρ. II του άρθρου 21 του ν. 2742/1999 (Α΄ 207) προστίθεται εδάφιο και η περ. 4 διαμορφώνεται ως εξής: Ζώνη Δ: Η ζώνη αυτή καθορίζεται ως περιοχή του περιαστικού πάρκου της Βορειοδυτικής Πύλης της Αθήνας, με λειτουργίες αναψυχής, παιδικής αναψυχής, αθλητισμού, ελευθέρου πρασίνου και πολιτιστικών εκδηλώσεων. Στη ζώνη αυτή επιτρέπεται η ανέγερση αναψυκτηρίων, καφενείων, εστιατορίων, μικρών αθλητικών εγκαταστάσεων, κτιρίων πολιτιστικών χρήσεων και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.).

Και σε επόμενο άρθρο του ίδιου νόμου μιλάει ρητά για Δημαρχείο στον Βοτανικό Κήπο. Πρόκειται για νεοδημοκρατική συνωμοσία με την άνοδο της «πρώτη φορά η δεξιά» στη διοίκηση του Δήμου.

Η πολεοδομία της Πετρούπολης οφείλεται στη φασιστική νεολαία, αφού την παραχώρησε ο Μεταξάς προκειμένου να γίνει πόλη πρότυπο φασιστικής χωροταξίας. Αυτό το εγχείρημα δεν ολοκληρώθηκε αλλά τα σχέδια έμειναν και εν πολλοίς εφαρμόστηκαν. Στη δεκαετία επίσης του '60 αλλά και του '70 έχουμε μια γενικευμένη καταπάτηση, οικοπεδοφαγία, η οποία συνεχίστηκε για 40 χρόνια χωρίς κανέναν περιορισμό. Μέσα σε αυτή τη λαίλαπα, με πρωτοβουλία κατοίκων, διασώθηκαν αλλά και δεντροφυτεύτηκαν νύχτα αρκετοί χώροι παρά και ενάντια στους «νόμιμους» οικοπεδοφάγους και καταπατητές.

Το Άλσος ήταν ένας από αυτούς τους χώρους που τον γλύτωσαν και τον δενδροφύτεψαν με «ντού», από τον αείμνηστο δήμαρχο Παξιμαδά και τους κατοίκους, και μάλιστα τον κατοχύρωσαν ως δασική έκταση αχρηστεύοντας όλα να «τούρκικα» και «εκκλησιαστικά» χαρτιά των οικοπεδοφάγων.

Ο κόσμος βρίσκεται πλέον εξατομικευμένος και σε μια κατάσταση μιθριδατισμού, διότι αυτή η ανάβαση της κερδοσκοπίας στο Άλσος γίνεται με βήματα αποσπασματικά. Επομένως, όταν αντιληφθεί η κοινωνία την οριστική απώλεια του Άλσους μπορεί να είναι αργά. Αλλά θα το παλέψουμε και θα το παρακολουθούμε στενά μέσα από την ανοιχτή συνέλευση Υπεράσπιση του Άλσους Αγίου Δημητρίου Πετρούπολης.

ΣΣ: Είδαμε τις εικόνες με την καταστροφική μανία των δυνάμεων καταστολής. Είδαμε την τοιχογραφία του Στέλιου Φαϊτάκη κατεστραμμένη. Γιατί τόσο μίσος;

ΝΣ: Απέναντι στα έργα του Στέλιου αλλά και των άλλων γκραφιτάδων στον μπροστινό τοίχο, όπου απεικονίζονταν ο Παύλος Φύσσας, οι αστυνομικοί, αντικρίζοντας τα, ένοιωθαν ό,τι θα ένοιωθαν και οι χρυσαυγίτες. Γκρέμισαν μαζί με τα γκράφιτι και τους τοίχους...

Αλλά μιας και μιλάμε για πολιτισμό, αλήθεια είναι ότι η ασημαντότητα κτύπησε και την Πετρούπολη. Η ιδέα του Μίνου Βολανάκη να μετατρέψει το νταμάρι σε θέατρο Πέτρας για να υπάρχει πρόσβαση στον πολιτισμό από όλους ήταν μια πετυχημένη συνταγή. Με δεδομένα τα πολιτικά χαρακτηριστικά της περιοχής, ανέβαιναν παραστάσεις και συναυλίες που αντιστοιχούσαν στην κουλτούρα της περιοχής.

Δεν ήταν μόνο ο Μπρέχτ, που μας επέβαλλε ο Δήμος (ΚΚΕ) να τον μάθουμε απέξω, αλλά και δωδεκάωρες παραστάσεις βρετανών σκηνοθετών, καθώς και άλλες παραστάσεις διεθνούς επιπέδου. Μέχρι και οι Rage Against The Machine ήρθαν στο νταμάρι και πλημμύρισε μολότοφ και δακρυγόνα η Πετρούπολη και έψαχνε ο κομμουνιστής Δήμαρχος για προβοκάτορες! Αλλά ας είναι. Υπήρχε τουλάχιστον ένα έρμα.

Αυτό το καλοκαίρι, μαζί με τις γενικότερες αλλαγές στην τοπική κοινωνία και την πλήρη αλλαγή νοοτροπίας, κατεύθυνσης και προσανατολισμού, παρασυρμένος από τις αλλαγές στο σύνολο των δυτικών προαστίων, η τωρινή δημοτική αρχή προσκάλεσε για συναυλία τον Ρέμο, τη Βίση, τη Θεοδωρίδου και άλλους παρόμοιους, επιβεβαιώνοντας ότι οι αλλαγές που έγιναν είναι χωρίς επιστροφή. Η ελαφρότητα, ο χυδαίος ρεαλισμός και η ασημαντότητα πάνε μαζί.

ΣΣ: Με ποιον τρόπο μπορούμε να σας στηρίξουμε εμείς και οι αναγνώστες αυτής της συνέντευξης;

ΝΣ: Ήδη έχουμε κάνει άλλη κατάληψη στην Πετρούπολη, γιατί είπαμε ότι είναι το πολιτικό μας οξυγόνο να πατάμε εδαφικά στο δημόσιο χώρο και προσπαθούμε να τη στηρίξουμε. Από εσάς θέλουμε πολιτική, κοινωνική και οικονομική στήριξη, και το τελευταίο να μην το ξεχνάμε. Προτάσεις για εκδηλώσεις πολιτικές, στοχασμού, καθώς και η συμμετοχή σας σε αυτές, είναι η μεγαλύτερη βοήθεια που χρειάζεται ένας κοινωνικός χώρος.